

<https://doi.org/10.32849/2409-9201.2026.26.20>

УДК 347.7: UDC
331.5
(075.8)
(075.1)

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗА УЧАСТЮ ДІТЕЙ У ЦИФРОВОМУ
СЕРЕДОВИЩІ**

Владислав ТЕРЕМЕЦЬКИЙ

доктор юридичних наук, професор,
провідний науковий співробітник

Науково-дослідний інститут приватного
права і підприємництва імені академіка
Ф. Г. Бурчака НАПрН України (Київ)

<https://orcid.org/0000-0002-2667-5167>

Ольга АВРАМОВА

докторка юридичних наук, доцентка,
головна наукова співробітниця

Науково-дослідний інститут приватного
права і підприємництва імені академіка
Ф. Г. Бурчака НАПрН України (Київ)

<https://orcid.org/0000-0002-1941-9894>

У статті визначено правові засади підприємницької діяльності за участю дітей у цифровому середовищі.

Актуальність теми зумовлена тим, що розвиток цифрових технологій спричинив появу нових форм участі дітей в економічних відносинах, зокрема через створення контенту в соціальних мережах, ведення блогів, участь у рекламній діяльності та отримання доходу від монетизації цифрових платформ. Така діяльність має ознаки підприємницької, однак її правове регулювання залишається фрагментарним і потребує системного осмислення. Відсутність комплексного правового регулювання створює ризики для реалізації прав дитини, тому формування спеціального правового режиму у цій сфері є необхідною умовою

**LEGAL BASICS OF
ENTREPRENEURIAL ACTIVITY
INVOLVING CHILDREN IN THE
DIGITAL ENVIRONMENT**

Vladyslav TEREMETSKYI

Doctor in law, Professor,
Leading research scientist

Academician F.H. Burchak Scientific
Research Institute of Private Law and
Entrepreneurship of the NALS of Ukraine
(Kyiv)

Olga AVRAMOVA

Doctor of Law Sciences, Professor
Leading research scientist

Academician F.H. Burchak Scientific
Research Institute of Private Law and
Entrepreneurship of the NALS of Ukraine
(Kyiv)

The article defines the legal foundations of entrepreneurial activity involving children in the digital environment. The relevance of the topic is determined by the rapid development of digital technologies, which has led to the emergence of new forms of children's participation in economic relations, in particular through content creation on social media, blogging, engagement in advertising activities, and the generation of income from the monetization of digital platforms. Such activity exhibits characteristics of entrepreneurship; however, its legal regulation remains fragmented and requires systematic conceptualization. The absence of a comprehensive legal framework creates risks for the effective realization of children's rights. Therefore,

забезпечення балансу між економічною активністю та захистом найкращих інтересів дитини.

Наголошено на необхідності розмежування молодіжного підприємництва та дитячого підприємництва. Визначено, що діти-інфлюенсери – це неповнолітні (діти до 14 років та підлітки віком 14–18 років), які створюють, поширюють або беруть участь у цифровому контенті в соціальних мережах та на онлайн-платформах, впливаючи на поведінку, думки чи споживчий вибір своєї аудиторії та отримуючи при цьому дохід чи інші матеріальні вигоди.

Розкрито, що під найкращими інтересами дитини в контексті підприємницької діяльності батьків, пов'язаної з використанням зображення та здібностей дитини, варто розуміти пріоритетний захист фізичного, психологічного та соціального благополуччя дитини, що вимагає запобігання експлуатації, надмірному залученню до комерційної діяльності та порушенням права на приватне життя. Наголошено, що батьки виступають основним суб'єктом підприємництва, а дитина – похідним суб'єктом, який має право на потенційне отримання доходу та збереження найкращих інтересів. Дитина є суб'єктом очікування прибутку у вигляді особистого немайнового блага (зокрема відомої репутації, брендового імені) та економічного доходу.

Обґрунтовано доцільність запровадження спеціальних правових гарантій щодо обліку й збереження доходів дитини, контролю за умовами її участі у створенні цифрового контенту та захисту її права на приватність. Підкреслено, що вдосконалення національного законодавства у цій сфері має здійснюватися з урахуванням міжнародного досвіду та принципу пріоритетності найкращих інтересів дитини. Доведено необхідність правової регламентації підприємницьких відносин за участю дитини.

the establishment of a special legal regime in this field is a necessary condition for ensuring a balance between economic activity and the protection of the best interests of the child.

The article emphasizes the need to distinguish between youth entrepreneurship and child entrepreneurship. It is determined that child influencers are minors (children under the age of 14 and adolescents aged 14–18) who create, disseminate, or participate in digital content on social media and online platforms, influencing the behaviour, opinions, or consumer choices of their audience, while receiving income or other material benefits. The study substantiates that the «best interests of the child» in the context of parental entrepreneurial activity involving the use of a child's image, abilities, or personal characteristics should be understood as the priority protection of the child's physical, psychological, and social well-being. This requires the prevention of exploitation, excessive involvement in commercial activities, and violations of the child's right to privacy. It is argued that parents act as the primary subjects of entrepreneurship, whereas the child functions as a derivative subject, entitled to potential income and to the safeguarding of his or her best interests. At the same time, the child is conceptualized as a subject of expectation of benefits, both in the form of personal non-property advantages (such as reputation or a personal brand) and economic income.

The paper demonstrates the need to introduce specific legal safeguards regarding the recording and safeguarding of a child's earnings, the monitoring of the conditions under which they participate in the creation of digital content, and the protection of their right to privacy. It emphasises that improvements to national legislation in this area must be made in line with international experience and the principle of prioritising the best interests of the child. The need for legal regulation of business relationships involving children has been demonstrated.

Ключові слова: найкращі інтереси дитини, органи опіки та піклування, захист прав батьків, сімейне право, сім'я, цифровізація, персональні дані, інформаційні технології, цивільно-правова відповідальність, право ЄС, ринкові відносини, конкуренція.

Keywords: best interests of the child, guardianship and custodianship authorities, protection of parental rights, family law, family, digitalization, personal data, information technologies, civil liability, EU law, market relations, competition.

Постановка наукової проблеми. У сучасному цифровому суспільстві участь дітей у створенні контенту на платформах соціальних мереж стає поширеним явищем. Відео- та блог-платформи, зокрема YouTube і TikTok, перетворилися не лише на середовище для розваг, а й на простір потенційного отримання доходу за участю дітей. Наприклад, українські дитячі YouTube-канали мають значну аудиторію та суттєвий рівень монетизації: Kids Diana Show має 31,1 млн підписників, а щомісячний дохід каналу, за даними Social Blade, становить від 303 тис. до 4,8 млн доларів США; Miss Katy має 14 млн підписників, а її дохід, за даними Social Blade, становить від 37 тис. до 598 тис. доларів США; Ya – Alisa має до 9,4 млн підписників на YouTube [1].

Це явище не обмежується Україною. На міжнародному рівні творці дитячого контенту («діти-інфлюенсери») також мають широку аудиторію та значні комерційні можливості. Так, канал Ryan ToysReview, яким керує Райан, є одним із найвідоміших дитячих YouTube-каналів, з мільйонами підписників і доходом, який, за даними Forbes, у 2018 році сягнув 22 млн доларів США. Починаючи з трирічного віку, Райан здобув світову популярність завдяки оглядам іграшок та відео з розпакуванням, а згодом розширив свою діяльність до успішного партнерства з Walmart під брендом Ryan's World [2].

Водночас зростання популярності «дитячого блогінгу» (у широкому розумінні – участі неповнолітніх у відео- та медіапроектах, що можуть приносити дохід) породжує чимало правових питань щодо захисту прав дітей, законності отримання ними доходу та ролі батьків і опікунів у такій діяльності. Так, 11 серпня 2023 р. у штаті Іллінойс було прийнято перший у США закон, спрямований на захист дітей-інфлюенсерів. Цей закон зобов'язує батьків відраховувати частину доходу неповнолітньої дитини, отриманого від створення онлайн-контенту, до трастового фонду, доступ до якого вона матиме після досягнення 18 років, що покликано забезпечити її фінансовий захист від потенційної експлуатації [3].

Наведене вказує на те, що правове регулювання участі дітей у підприємницькій діяльності в цифровому середовищі потребує окремої правової характеристики. Актуальність цього питання посилюється тим, що в українському законодавстві відсутні положення щодо «діяльності дітей-інфлюенсерів» як самостійної правової категорії.

Водночас будь-які законодавчі ініціативи у цій сфері потребують спеціального методологічного інструментарію, зокрема застосування порівняльно-правового методу, спрямованого на виявлення правових норм, що регулюють таку діяльність в інших державах. Крім того, потребує з'ясування аксіологічна роль батьків і законних представників у забезпеченні правових гарантій, захисті найкращих інтересів дитини та забезпеченні її благополуччя у відносинах цифрової економіки.

Зокрема, застосування порівняльно-правового методу пізнання, спрямованого на визначення правових норм, що застосовуються в інших країнах до такої діяльності. Крім того, потребує з'ясування аксіологічна роль батьків та законних представників у забезпеченні правових гарантій, захисті найкращих інтересів дитини та забезпеченні благополуччя дітей у правовідносинах, що складаються у сфері цифрової економіки.

Аналіз досліджень наукової проблеми. Тематику представленості дитини в цифровому середовищі та її залучення до підприємницької діяльності досліджують психологи, соціологи, педагоги, економісти й правознавці. Такий інтерес зумовлений тим, що ця проблематика має складний і міждисциплінарний характер. О. Хобта виокремлює кілька форм реалізації дитячого контенту, зокрема пранки (постановочні розіграші), челенджі

(діяльність, орієнтовану на виконання завдань або досягнення певних цілей), влоги (документування та презентацію повсякденного життя блогера) та історії (постановочне відтворення окремих епізодів із сімейного життя блогера) [4, с. 101]. О. Г. Юшкевич зазначає, що неповнолітні не обмежені у праві на підприємницьку діяльність [5, с. 173]. К. О. Черевко доводить, що молодіжне підприємництво є одним із чинників підвищення рівня зайнятості молоді, створення нових малих підприємств і додаткових робочих місць [6, с. 3]. А. С. Абдель Фатах і В. І. Гранкіна слушно наголошують, що діти-інфлюенсери стикаються з ризиком використання з боку дорослих, які прагнуть отримати прибуток завдяки їхній привабливості та малолітньому віку. Крім того, такі діти можуть опинитися в небезпечних умовах праці [7, с. 75]. Загалом можна констатувати, що тема цифрового підприємництва неповнолітніх викликає значний науковий інтерес у різних галузях знань. Водночас єдина правова концепція регулювання цієї сфери поки що не сформована. Це підкреслює актуальність подальших досліджень питань правового забезпечення та регулювання цифрової підприємницької діяльності неповнолітніх.

Мета статті полягає у визначенні правових засад підприємницької діяльності дитини в цифровому середовищі. Досягнення цієї мети можливе шляхом характеристики правового статусу дітей-інфлюенсерів, з'ясування особливостей здійснення ними цифрового підприємництва, а також визначення напрямів подальших наукових розвідок у цьому питанні.

Результати та обговорення. Підприємництво неповнолітніх традиційно пов'язують із молодіжним підприємництвом. Визначення поняття «молодь» закріплено в п. 17 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про основні засади молодіжної політики», відповідно до якого молодь (молоді особи) – це особи віком від 14 до 35 років включно, які є громадянами України, іноземцями або особами без громадянства і перебувають в Україні на законних підставах [8]. Однак такий підхід є надто широким, оскільки охоплює як осіб із повною цивільною дієздатністю, так і неповнолітніх, що істотно ускладнює розмежування молодіжного підприємництва. З огляду на це доцільно виокремлювати самостійне поняття підприємництва дітей як окрему категорію правового регулювання.

Згідно зі ст. 6 Сімейного кодексу України малолітньою є дитина до досягнення нею чотирнадцяти років, а неповнолітньою – дитина віком від чотирнадцяти до вісімнадцяти років [9]. Отже, особа має статус дитини до досягнення нею вісімнадцяти років. Водночас діти віком до 14 років також здійснюють діяльність в цифровому середовищі, зокрема у сфері блогерства, що зумовлює необхідність розмежування молодіжного та дитячого підприємництва.

В українському законодавстві простежується певна неузгодженість у визначенні віку, з якого особа набуває права на здійснення підприємницької діяльності. Так, право на здійснення підприємницької діяльності, яка не заборонена законом, має фізична особа з повною цивільною дієздатністю (ч. 1 ст. 50 ЦК України) [10]. Водночас ст. 22 Закону України «Про охорону дитинства» передбачає, що діти, які досягли 16-річного віку, мають право займатися підприємницькою діяльністю в порядку, встановленому законом [11]. Зазначене положення узгоджується з ч. 3 ст. 35 ЦК України, відповідно до якої повна цивільна дієздатність може бути надана фізичній особі, яка досягла шістнадцяти років і має намір здійснювати підприємницьку діяльність, за наявності письмової згоди батьків, усиновлювачів, піклувальника або органу опіки та піклування. У такому разі особа набуває повної цивільної дієздатності з моменту її державної реєстрації як підприємця, причому така дієздатність поширюється на всі цивільні права та обов'язки (ч. 4 ст. 35 ЦК України) [10].

Отже, неповнолітні не позбавлені права на здійснення підприємницької діяльності. Як слушно зазначає О. Г. Юшкевич, законодавство створює можливості для проходження процедури державної реєстрації підприємницької діяльності неповнолітньою особою, яка навчається у школі, як у статусі фізичної особи – підприємця, так і юридичної особи [5, с. 173]. Загалом особи, які досягли 16-річного віку, мають право займатися підприємницькою діяльністю, зокрема в цифровому середовищі, тоді як до досягнення цього віку дитина не має права самостійно здійснювати підприємництво. У зв'язку з цим виникає питання

щодо правової природи відносин між дитиною та батьками під час здійснення діяльності у сфері блогерства.

До дітей, які займаються блогерською діяльністю, застосовують спеціальний термін «діти-інфлюенсери». Слід звернути увагу, що інфлюенсери – це онлайн-творці, які публікують контент у соціальних мережах і на платформах для обміну відео [12]. Поняття «інфлюенсер», «блогер», «відеоблогер», «творець контенту» набули широкого застосування. Такі різновиди онлайн-активності дедалі більше набувають ознак професійної діяльності, насамперед з огляду на можливість впливу на суспільну свідомість значної кількості осіб та отримання доходу. Окремі держави – члени Європейського Союзу, зокрема Іспанія, Італія та Франція, вже прийняли спеціальні нормативно-правові акти, спрямовані на унормування інформаційної та підприємницької діяльності інфлюенсерів і блогерів в онлайн-просторі [13, с. 19].

Слід наголосити, що підприємницька діяльність у цифровому середовищі за участю дитини є особливим видом підприємництва. Правова природа таких відносин ґрунтується на отриманні батьками доходу внаслідок використання зображення, здібностей, творчих результатів або популярності дитини. Саме батьки виступають основними суб'єктами підприємництва, тоді як дитина є похідним суб'єктом, який має право на потенційне отримання доходу та забезпечення її найкращих інтересів. Водночас дитину можна розглядати як суб'єкта очікування прибутку у вигляді особистих немайнових благ (зокрема відомої репутації, брендового імені) та економічного доходу. При цьому дитина може бути залучена до таких видів діяльності, як створення та монетизація відеоконтенту (YouTube, TikTok), ведення блогів і сторінок у соціальних мережах, участь у рекламних інтеграціях і партнерських програмах, продаж цифрових товарів (наприклад, ігрових предметів, NFT), а також участь у кіберспортивних змаганнях.

Задля врегулювання таких складних відносин у Франції було прийнято Закон №2023-451 від 9 червня 2023 р., спрямований на регулювання комерційного інфлюенсу та протидію зловживанням інфлюенсерів у соціальних мережах. У ст. 1 Закону № 2023-451 встановлено, що фізичні або юридичні особи, які за винагороду використовують свою популярність серед аудиторії з метою доведення до відома громадськості електронними засобами контенту, спрямованого на пряме чи опосередковане просування товарів, послуг або будь-якої ідеї, здійснюють діяльність із комерційного інфлюенсу за допомогою електронних засобів [14].

Окремо варто звернути увагу на те, що у Франції було прийнято Закон № 2020-1266 від 19 жовтня 2020 р. про регулювання комерційного використання зображення дітей віком до 16 років на онлайн-платформах. Законом № 2020-1266 передбачено, що поширення образу дитини віком до 16 років на платформі для обміну відео, коли дитина є головним об'єктом контенту, потребує подання декларації її законними представниками, зокрема якщо сукупна тривалість або кількість таких матеріалів перевищує поріг, установлений указом Державної ради (ч. 1 ст. 3 Закону) [15]. Цей Закон запроваджує правове регулювання діяльності дітей-інфлюенсерів, визнаючи її трудовими відносинами у випадках, коли дитина виконує завдання відеопродюсера, а також передбачає необхідність попереднього дозволу уповноважених органів, що надається через батьків. Батьки зобов'язані подавати декларацію, якщо дитина витрачає значну кількість часу на створення контенту або отримує істотний дохід, після чого їм надається інформація про права дитини та наслідки публікації її образу. Закон також гарантує захист доходів дитини: частина надходжень зберігається на спеціальному рахунку до досягнення нею повноліття або емансипації, а сама дитина має право вимагати видалення своїх відео з платформ незалежно від згоди батьків [16].

Регулювання використання зображення дітей в Інтернеті відбулося також у штаті Юта (США) під впливом резонансної справи Рубі Франке – матері шести дітей, яка вела YouTube-канал із порадами щодо батьківства, а у 2023 році була заарештована за обвинуваченням у жорстокому поводженні з дітьми. Як зазначається в медіаматеріалах, діти Франке систематично фігурували у відео, що публікувалися до п'яти разів на тиждень і були орієнтовані на багатомільйонну аудиторію, яка сягала близько 2,5 млн підписників у 2010 році. У заяві до

законодавців Єва Франке наголосила, що вони мають можливість захистити інших дітей від експлуатації [17]. Закон штату Юта НВ 322 «Регулювання дитячих акторів» встановлює обов'язок батьків або опікунів створювати трастовий фонд для доходів неповнолітніх, які беруть участь у створенні контенту в соціальних мережах або розважальних проєктах. Крім того, він гарантує дітям право вимагати видалення створеного за їх участю контенту та звертатися з позовами про компенсацію у разі порушення їхніх прав. Закон також передбачає контроль за доходами, облік участі дітей у такій діяльності та можливість звернення до суду для отримання винятків або вирішення спорів [18].

В Україні це питання не врегульоване на рівні законодавства, що призводить до правової невизначеності: фактична участь дітей у створенні прибуткового контенту часто відбувається без формалізації підприємницького статусу, що ускладнює вирішення питань відповідальності, оподаткування та захисту прав дітей. З урахуванням досвіду Франції та США можна визначити, що діти-інфлюенсери – це неповнолітні особи (діти до 14 років і підлітки віком від 14 до 18 років), які створюють, поширюють або беруть участь у цифровому контенті в соціальних мережах та на онлайн-платформах, впливають на поведінку, думки чи споживчий вибір своєї аудиторії, отримуючи при цьому дохід або інші матеріальні вигоди. Їхня діяльність поєднує творчі, інформаційні та підприємницькі елементи й потребує спеціального правового регулювання з метою захисту їхніх прав, контролю за доходами та забезпечення найкращих інтересів дитини.

Якщо дитина, яка досягла 16-річного віку, займається блогерською діяльністю в цифровому середовищі, таку діяльність слід розглядати як підприємницьку діяльність неповнолітньої особи або як одну з форм молодіжного підприємництва. У такому разі неповнолітня особа має право відкривати банківські рахунки, отримувати дохід і розпоряджатися коштами, отримувати від своєї творчої та підприємницької діяльності. Така діяльність регулюється чинним законодавством України. До досягнення 16-річного віку діяльність дітей-інфлюенсерів може розглядатися як підприємницька діяльність батьків, що здійснюється з використанням зовнішності, творчих результатів або природних здібностей дитини. Така діяльність має бути суворо обмежена та підпорядкована чітким нормативним вимогам з огляду на обмежену здатність дитини до прийняття повністю усвідомлених і обґрунтованих рішень. Крім того, її здійснення вимагає неухильного дотримання принципу найкращих інтересів дитини.

Забезпечення найкращих інтересів дитини – це задоволення її індивідуальних потреб відповідно до віку, статі, стану здоров'я, особливостей розвитку, життєвого досвіду, родинної, культурної та етнічної належності з урахуванням думки самої дитини [19, с. 71]. У постанові Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 14 березня 2025 р. у справі № 527/955/24 зазначено, що між інтересами дитини та інтересами батьків має існувати справедлива рівновага, однак за дотримання такої рівноваги особлива увага повинна приділятися найважливішим інтересам дитини, які за своєю природою та важливістю мають переважати над інтересами батьків (п. 54) [20]. З огляду на це під найкращими інтересами дитини в контексті підприємницької діяльності батьків, пов'язаної з використанням її зображення та здібностей, слід розуміти пріоритетний захист фізичного, психологічного й соціального благополуччя дитини, що вимагає запобігання експлуатації, надмірному залученню до комерційної діяльності та порушенню права на приватне життя. Така діяльність може здійснюватися лише за умови, що вона відповідає індивідуальним потребам дитини, її віку, стану здоров'я та рівню розвитку, а також враховує її думку. При цьому інтереси дитини мають переважати над інтересами батьків.

Висновки. Узагальнюючи наведене, можна дійти висновку, що використання батьками зображення, здібностей та творчих результатів дітей під час здійснення цифрового підприємництва потребує належної правової регламентації. Неповнолітня особа віком від 16 до 18 років має право на самостійне здійснення підприємницької діяльності в цифровому середовищі. Малолітня особа до 14 років є лише суб'єктом очікування прибутку у вигляді немайнових і майнових благ. Тому основною засадою здійснення підприємництва за участю

дитини є забезпечення найкращих інтересів дитини. Саме цей принцип має визначати допустимі межі використання її образу, тривалість залучення до створення контенту та порядок розпорядження отриманими доходами

Аналіз міжнародного досвіду, зокрема законодавства Франції та штату Юта (США), свідчить про формування спеціальних механізмів захисту дітей-інфлюенсерів, які включають обов'язкове резервування доходів, контроль за умовами участі дитини у створенні контенту та право на видалення цифрових матеріалів. В Україні натомість відсутній комплексний підхід до регулювання цієї сфери, що зумовлює необхідність удосконалення законодавства. Тому доцільним є запровадження в українському законодавстві спеціальних норм щодо діяльності дітей-інфлюенсерів, які забезпечували б баланс між підприємницькою свободою батьків і пріоритетністю прав та інтересів дитини, гарантували б фінансовий захист доходів і передбачали б ефективні механізми контролю за дотриманням прав неповнолітніх у цифровому середовищі.

Перспективним напрямом подальших наукових розвідок є визначення правової природи підприємницької діяльності батьків із залученням дитини в цифровому середовищі.

Посилання:

1. ТОП-10 найбагатших дітей-відеоблогерів України. Укрінформ. 2019. 28 лип. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2749366-top10-najbagatsih-ditejvideoblogeriv-ukraini.html>.
2. Найбагатші діти-блогери на YouTube. VIDEOZHARA. 2019. 17 квіт. URL: <https://videozhara.com/trendy/naybagatshi-diti-blogeri-na-youtube>.
3. Latifi F. Illinois Just Passed the Country's First Law Protecting Children of Influencers. Teen Vogue. 2023. Aug. 11. URL: <https://www.teenvogue.com/story/illinois-child-influencers-law>.
4. Хобта О. І. Контент дитячого блогінгу України відеохостингу YouTube: особливості жанрології. *Діалог: медіастудії*. 2018. № 24. С. 87–108. DOI: <https://doi.org/10.18524/2308-3255.2018.24.153394>.
5. Юшкевич О. Г. Право неповнолітніх на підприємницьку діяльність: правові підстави. Актуальні питання діяльності суб'єктів господарювання в умовах пандемії COVID-19 : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 26 лют. 2021 р.) / МВС України, МОЗ України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Нац. фармацевт. ун-т. Харків : ХНУВС, 2021. С. 170–174.
6. Черевко К. О. Молодіжне підприємництво в розрізі законодавства України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 6. С. 357–361. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2019-6/85>.
7. Гранкіна В. І., Абдель Фатах А. С. Захист дітей-інфлюенсерів: міжнародний досвід і шляхи регулювання в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Т. 2, № 85. С. 73–78. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.2.10>.
8. Про основні засади молодіжної політики : Закон України від 27.04.2021 № 1414-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1414-20>.
9. Сімейний кодекс України : Закон України від 10.01.2002 № 2947-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2947-14>.
10. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>.
11. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001 № 2402-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2402-14>.
12. Influencers in the EU: Council calls for increased support to encourage positive impact. Council of the European Union. 2024. 14 May. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/05/14/influencers-in-the-eu-council-calls-for-increased-support-to-encourage-positive-impact/>.
13. Парламентське дослідження щодо особливостей правового регулювання діяльності інфлюенсерів / блогерів як суб'єктів правовідносин в мережі Інтернет в Україні, Європейському Союзі та окремих державах-членах Європейського Союзу / Дослідницька служба Верховної Ради України. Київ, 2025. 20 с. URL: <https://research.rada.gov.ua/uploads/documents/33464.pdf>.

14. LOI No 2023-451 du 9 juin 2023 visant à encadrer l'influence commerciale et à lutter contre les dérives des influenceurs sur les réseaux sociaux (1). URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047663185>.

15. LOI No°2020-1266 du 19 octobre 2020 visant à encadrer l'exploitation commerciale de l'image d'enfants de moins de seize ans sur les plateformes en ligne (1). URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000042439054>.

16. Boring N. France: Parliament Adopts Law to Protect Child “Influencers” on Social Media // Library of Congress. 2020. Oct. 30. URL: <https://www.loc.gov/item/global-legal-monitor/2020-10-30/france-parliament-adopts-law-to-protect-child-influencers-on-social-media/>.

17. In wake of Ruby Franke abuse case, Utah adds protections for children of social media influencers // CBS News. 2025. 26 Mar. URL: <https://www.cbsnews.com/news/utah-children-influencer-protections-ruby-franke-child-abuse/>.

18. H.B. 322 Child Actor Regulations. Enrolled copy // Utah Legislature. 2025. URL: <https://le.utah.gov/Session/2025/bills/enrolled/HB0322.pdf>.

19. Петрович Ж. В. Найкращі інтереси дитини: сутність і шляхи забезпечення // *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Серія «Психолого-педагогічні науки»*. 2014. № 3. С. 70–74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp_2014_3_13.

20. Постанова Верховного Суду від 14.03.2025 у справі № 527/955/24. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/125933110>.

Статтю було подано	26.03.2026	The article was submitted
Статтю було доопрацьовано	08.05.2026	The article has been revised
Статтю було прийнято	12.05.2026	The article was accepted